

Forsyningstilsynet

Torvegade 10
3300 Frederiksværk

Dok. ansvarlig: MAB
Sekretær:
Sagsnr: s2021-930
Doknr: d2021-20790-3.0
16-08-2021

Dansk Energis hørings svar til Forsyningstilsynets høring anmeldte metode for intradags-forpligtelser i den dansk-svenske balancemodel for Joint Balancing Zone

Dansk Energi takker for muligheden for at afgive bemærkninger til Forsyningstilsynet til Energinets anmeldte gasbalancemetode.

Idriftsættelsen af Baltic Pipe vil øge gasmængder i det danske system markant og føre til transitmængder, som er ca. fire gange større end det danske gasforbrug. Dette kan risikere at skabe store ubalancer i det danske system i løbet af gasdøgnet, som den aktuelle gasbalancemodel ikke tager højde for eller håndterer, hvilket kan gå ud over systemintegriteten og den danske forsyningssikkerhed. Dansk Energi støtter derfor grundlæggende op om en revision af gasbalancemetoden til at tage højde for de systemudfordringer, som store transitmængder kan give anledning til, men påpeger samtidig, at bør ske på en måde, som ikke skaber uproportionelle omkostninger og uhensigtsmæssigheder for eksisterende shippere.

Balancemetoden revideres udelukkende pga. Baltic Pipe og de nye shippere, som vil føre så store mængder gas igennem joint balancing zone (JBZ), at det kan skabe systemkritiske ubalancer i løbet af gasdøgnet. Disse nye shippere vil typisk kunne forudse og koordinere ubalancer i JBZ, da de ikke ventes at have danske slutkunder og levere til joint exit zone (JEZ).

Eksisterende shippers ubalancer kan sagtens rummes i den eksisterende gasbalancemodel og disses ubalancerne ikke vil bringe det danske system i kritiske ubalance i den enkelte timer i gasdøgnet, hvilket også fremgår af Energinets metodeudkast. Det er særligt vigtigt, at shippere med danske slutkunder ikke pålægges unødige omkostninger som følge af den reviderede balancemetode. Shippere med slutkunder har en naturlig ubalance i løbet af døgnet og samtidig er der en naturlig usikkerhed omkring slutkunders forbrug, som gør det vanskeligere for shipperne at håndtere ubalancer på timeniveau end på døgnniveau.

Dansk Energi støtter overordnet op om revisionen af gasbalancemodellen og vi erkender, at Energinet har foretaget en række tilpasninger i den anmeldte model efter Energinets egen høring over modellen. Vi har dog fortsat nogle bekymringer omkring konsekvenserne for

shippere med slutkunder (JEZ-shippere), herunder datamodellen og datakvalitet som er helt afgørende for en velfungerende balancemodel.

I det efterfølgende er Dansk Energis bemærkninger til de ændringer, som Energinet har foretaget i den anmeldte metode efter Energinets egen høring over metoden. Vi skal desuden henvise til vores høringssvar til Energinet, da vi stadig gør vores bemærkninger deri gældende for de afsnit, som Energinet ikke har ændret i metodeanmeldelse.¹

Ikrafttrædelse

Energinet lægger op til at den nye balancemodel skal træde i kraft fra den 1. oktober 2022, da dette er den (tidligere) forventede dato for færdiggørelse af Baltic Pipe. I foråret 2021 stoppede Energinet arbejdet med Baltic Pipe, da Miljø- og Fødevarerklagenævnets ophævede miljøtilladelsen, og i juni 2021 genoptog Energinet arbejdet.² Hvis dette fører til en forsinkelse af Baltic Pipe, bør datoen for ikrafttrædelse af balancemodellen rykkes derefter, så markedets aktører får så lang tid som muligt til at forberede sig på den nye balancemodel.

Smoothing

Dansk Energi finder det positivt, at der indføres smoothing, som tager højde for den naturlige ubalance, som JEZ-shippere har igennem gasdøgnet. Skipperne vil skulle handle i markedet på oplysninger om smoothing-værdi og -profil, så det er afgørende, at denne viden er tilgængelig tidnok til at kunne træffe de nødvendige beslutninger for balancering.

I Energinets høring pegede Dansk Energi på en række elementer i Energinets balancemodel, som bør afklares og beskrives nærmere:

- Beregning af markedsandele
- Smoothing-niveau og definition af værdien S-max
- Smoothing-profil samt distribution af denne til shipperne

Vi bemærker, at Energinet har uddybet beskrivelsen af metoden vedrørende smoothing, men vi mener fortsat, at smoothing-metode er uklar. Derfor bør metoden vedrørende smoothing præciseres og tydeliggøres, så shipperne har den nødvendige klarhed og vished. Vi hilser det meget velkommen, at Energinet vil inddrage markedet i det videre arbejde med implementering af smoothing, som det angives i metodeanmeldelsen.

Datametode

Dansk Energi finder grundlæggende, at den foreslåede datamodel på fornuftig vis kan understøtte den foreslåede balancemodel, men det er helt afgørende at shippere modtager data i rette kvalitet og tid.

Vi bemærker, at Energinet har ændret tidspunkterne for hvornår shipperne modtager data og at ordlyden er ændret, så tidspunkterne er angivet som "expected". Det drejer sig bl.a. om

¹ Dansk Energis høringssvar af 10. maj 2021 til Energinet:

<https://www.danskeenergi.dk/sites/danskeenergi.dk/files/media/dokumenter/2021-05/Hoeringssvar-justering-af-den-kommercielle-gasbalancemodel.pdf>

² Nyhed fra Energinet om genoptagelse af arbejdet med Baltic Pipe efter Miljø- og Fødevarerklagenævnets ophævelse af miljøtilladelsen (19. juni 2021): <https://energinet.dk/Om-nyheder/Nyheder/2021/06/18/Baltic-Pipe-arbejdet-fortsaetter-i-udvalgte-omraader>

ASB-data, der forsinkes med 5 minutter, som angivet i bl.a. sektion 3.1.2, og bl.a. en ændring så BAM modtager data for DMS og RES 10 minutter senere.

Den senere modtagelse af data vil give shipperne kortere tid til at reagere og derved forøge deres risici. Dansk Energi mener, at data bør foreligge så tidligt som muligt for at give shipperne mulighed for at reagere og balancere deres positioner. Det er desuden afgørende, at data er klar og deles på et fast angivet tidspunkt, og at shipperne kan have tillid til, at data distribueres der. Vi vil derfor opfordre til, at tilføjelserne af "expectedly" fjernes fra teksten således, at Energinet lever op til deres egen standard for, hvornår de skal sende data.

I tidslinjen for handler i gul zone har Energinet i metodeanmeldelsen forlænget handelsvinduet, så det slutter 10 minutter senere (dvs. XX:40). Tidspunktet for IASB'en, som skal indeholde handlerne og sendes til shipperne, er dog stadig XX:40. Dermed er de 10 minutter, som tidligere var afsat til at beregne og fremsende IASB til shipperne og publicere marginalpriser på hjemmesiden, fjernet. Dansk Energi vil gerne sikre, at der er nok tid til alle disse aktiviteter, så vi ikke risikerer, at fremsendelse af IASB-data til shipperne og publicering af marginalpriser ikke nås til tiden. Dette vil nemlig reducere den allerede korte tid til at reagere for shipperne. Såfremt dette kræver tid, som der ikke er taget tilstrækkelig højde for i tidslinjen i metodeanmeldelsen, vil Dansk Energi opfordre til at forkorte handelsvinduet igen og konkret afsætte tid til beregning mv. i datamodellen.

DMS-data

Det fremgår af metodeanmeldelsen, at *"DSO's will collect as much DMS data as possible in the first 30 minutes of an hour, starting with the largest and most unpredictable end-consumers."*

Dansk Energi mener, at det bør angives, hvad "as much DMS data as possible" er. Det bør desuden præciseres og defineres, hvad "største og mest uforudsigelige slutkunder" dækker over. Dansk Energi vurderer, at er vigtigst at indsamle data for de mest volatile DMS-kunder, hvilket ikke nødvendigvis er de største kunder, hvorfor disse data bør indsamles først.

I forhold til DMS-data afsnittet ser vi desuden gerne, at Energinet oplyser JEZ-shippere om, hvor stor en andel af det oplyste DMS-data for en given time der er estimeret, og hvor stor en del der er faktisk indsamlet data. Dette giver JEZ-shippere en indikation om, hvor pålideligt det distribuerede DMS-data er hen over dagen.

nDMS-estimat

Det fremgår af metodeanmeldelsen, at *"nDMS portfolios in Denmark is calculated either by the Danish TSO or DSO [...]"*, hvilket er en ændring i forhold til Energinets tidligere metodeudkast, som blot anførte den danske TSO. Dansk Energi opfordrer til, at det tydeliggøres hvad dette betyder og indebærer, fx om den ene er backup for den anden eller hvordan ansvaret for opgørelse af nDMS data er delt.

Vi er bekendt med shippere, som aktuelt oplever store problemer med fejl i nDMS-data. Dette understreger, at det er vigtigt at have klarhed over, hvem der er ansvarlig for opgørelse af disse data, så shipperne ved hvem de skal henvende sig til i tilfælde af problemer og fejl.

Datakvalitet

Baseret på aktuelle erfaringer med data har Dansk Energi fortsat en række bekymringer om, hvorvidt shippere vil modtage data i rette kvaliteten og i rette tid. Selvom datametoden generelt er rimelig og fornuftig, så afhjælpes JEZ-shipperes udfordringer ikke, hvis de leverede data er fejlbehæftede, kommer for sent eller helt mangler.

Dansk Energi skal i den forbindelse gøre opmærksom på, at der aktuelt er adskillige data-problemer, som skaber problemer under den eksisterende balancemodel, og som skaber meget stor bekymring blandt JEZ-shippere omkring hvilken datakvalitet der kan forventes, når den nye balancemodel træder i kraft allerede i oktober 2022. Skipperne oplever jævnligt, at de ikke modtager data, eller modtager forkert eller mangelfuldt data. Et konkret eksempel er fejl i data for markedsandele, som Evida sender til Energinet og gasleverandørerne, hvilket muligvis skyldes fejl i opgørelse af gasforbrugsdata for nogle gaskunder.

Vores bekymring er ikke blevet mindre efter at have læst Evidas hørings svar til Energinets metodeudkast hvori det bl.a. fremgår, at der ikke er afklaring omkring, hvem der dækker omkostningerne til IT-løsninger, måleudstyr mv. Evida skriver desuden, at det aktuelle hardware-niveau vil kræve længere tid end afsat i Energinets model for at sikre den rettet datakvalitet. Vi læser dette som om, at planlægning og implementering af nødvendige ændringer i dataprocesser og -udstyr endnu ikke er påbegyndt, hvilket er bekymrende.

Det beskrives, hvordan Energinet, Swedegas og DSO'erne vil arbejde sammen for at sikre høj datakvalitet, herunder evaluering af nuværende udstyr og mulige investeringer i nyt måle- og kommunikationsudstyr.

Dansk Energi finder det positivt, at der er fokus på datakvalitet, da dette er vigtigt for en vel-fungerende balancemodel. Vi skal dog samtidig bemærke, at der er behov for en betydelig forbedring af datakvalitet i forhold til det aktuelle niveau. Vi vil derfor opfordre Forsyningstilsynet til at sikre, at Energinet og Evida uddyber og konkretiserer, hvordan man agter at forbedre datakvalitet bl.a. gennem mulige nye investeringer, samt en beskrivelse af kontrolmekanismer og fallback-proceduren.

Dansk Energi finder det positivt, at Energinet har lagt op til at involvere shippere i den fremtidige beslutningsproces om at finde balancen mellem datakvalitet og investeringsomkostninger dertil. Det er helt afgørende at datakvaliteten er i orden, og shippere bør aldrig være i tvivl om hvordan, og hvornår, der anvendes fallback-data. De omkringliggende procedurer og metoder bør således være gennemsigtige og tilgængelige for alle shippere.

No punishment principle

Dansk Energi hilser no punishment-princippet velkommen, da datakvaliteten er afgørende for hvor velfungerende data- og balancemetoden bliver. Vi mener overordnet, at no punishment-princippet er fornuftigt, men har dog en række bekymringer omkring datakvalitet baseret på aktuelle erfaringer.

JEZ-shippere vil under den foreslåede gasbalancemodel bære risici og mulige omkostninger som følge af risiko for dårlig datakvalitet, der er udenfor deres kontrol. Dette må no punishment-princippet i tilstrækkelig grad tage højde for.

Med afsæt i Dansk Energis store bekymringer til datakvaliteten – i særdeleshed på kort og mellemlang sigt – vil vi opfordre til, at no punishment-princippet i højere grad tager højde for dårlig datakvalitet i starten af balancemodellens implementering.

Konsekvenser for shippere

Dansk Energi finder, at den nye balancemodel vil medføre betydelige ændringer for JEZ-shippere. Vi anerkender, at Energinet lægger op til elementer såsom smoothing, som skal mitigere implikationerne for JEZ-shippere. Dansk Energi skal dog bemærke, at elementerne mitigere men ikke eliminerer implikationerne. Desuden vil den nye gasbalancemodel påvirke hvornår, hvor ofte, hvor meget og hvor hurtigt shippere skal reagere i forhold til ubalancer, hvilket kræver større fleksibilitet fra shippernes side og dermed øge deres omkostninger.

I metodeanmeldelsen anerkender Energinet, at introduktionen af den nye balancemodel medfører ændringer i IT-systemer og processer. Dansk Energi må påpege, at dette vil øge omkostninger for shipperne både i opstarten men også løbende derefter. Disse omkostninger drives bl.a. af behov for døgnbemanning, anvendelse af lager til balanceformål fremfor sæsonudjævning samt øgede omkostninger til ubalancer som ikke havde været der under den eksisterende balancemodel.

Energinet skriver også, at *“it can also be argued, that besides the overall socio economic and market benefits of the Baltic Pipe described above, the introduction of the WDO model comes with a greater incentive for all shippers to balance own portfolio during the gas day. Thereby the risk of reaching the yellow zone is considered as lower than in the current model, and thus can also be considered as a benefit for existing JEZ shippers, without taking the overall benefits into account.”* (understregning tilføjet)

Vi vil gerne understrege, at validiteten af denne argumentation står og falder med hvorvidt data fremsendes til shipperne rettidigt og er af den rette høje kvalitet.

Ensretning på tværs af regler og dokumenter

Endelig skal vi bemærke, at der fortsat er nogle afvigelser mellem metodeanmeldelsen, Rules for Gas Transport og offentliggjorte svar fra Energinet i deres Q&A. Vi opfordrer til, at disse bliver afstemt for at sikre afklaring, gennemskuelse og transparens for markedets aktører.

Dansk Energi står selvfølgelig til rådighed, hvis der er behov for uddybning af ovenstående eller der i øvrigt er spørgsmål.

Med venlig hilsen
Dansk Energi

Maria Holm Bohsen